

België - Belgique P
912329
8580 KLUISBERGEN
PB- BC11252

Tijdschrift: Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen.

Erkenningsnummer: P912329

Afzendadres: Marciane Vanhoecke,

Sluipestraat 3, 9690 Kluisbergen

Afgiftekantoor: 9690 Kluisbergen

PB nr. BC11252

"DE TUIN 4_2018"

Afzendadres: Marciane Vanhoecke, Sluipestraat3 969 Kluisbergen

Verantwoordelijke uitgever: Willy Verplancken, Rijerstraat 57 9690 Kluisbergen

Voorzitter: Pascal Hubau, Kapoenstraat 4, 9690 Kluisbergen - pascal.hubau@skynet.be

Ondervoorzitter: Lucien Delmulle, Parklaan 12 Bus 101, 9690 Kluisbergen

Penningmeester: Pascal Eykerman, Sluipestraat. 3, 9690 Kl. - pascal.eykerman@telenet.be

Secretaris: Willy Verplancken, Rijerstraat 57 9690 Kluisbergen

willy.verplancken1@telenet.be - 055/389258

BD Kalenders: José Orins, Manillestraat 15, 9690 Kluisbergen

Katrien Martens Molenstraat 105a 9690 Kluisbergen.

Bestuursleden: Annie Vermeulen, Rita Cambron, Daniël Decraemer, Frans Van Welden, Christiaan Houttekens, Marc Desmet.

Website : www.tuinhier-kluisbergen.be

Bankrekening Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen: IBAN: BE23 4447 5897 7191 KREDBEB

Verenigingsnieuws “Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen” en mededelingen Lidgeld “Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen 2019”

Contributies - Lidgeld 2019! Het lidgeld is €16 per jaar/per gezin. U blijft lid of wordt nieuw lid door het storten van €16 of €22 voor leden uit het buitenland en zonder mail. met internationale overschrijving, op IBAN: BE23 4447 5897 7191 (BIC: KREDBEBB) van de Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen, met vermelding: lidgeld 2019. Vanaf 1 oktober 2018 kan je reeds je lidgeld storten voor 2019 zodat je zonder onderbreking alles kunt blijven volgen.

U zal zich misschien afvragen, is toch 2 euro meer als vorig jaar? Deze prijs is ons opdragen door “VZW Tuin Hier” die de magazines verstuurd doordat de portkosten, drukkosten en papierprijzen gestegen zijn.

Wanneer u als lid van de volkstuinen het magazine “tuin hier” niet zou ontvangen hebben, gelieve het ons dan te laten weten, zodat we het nodige kunnen doen. Het maandblad, een ledenblad uitgegeven door vzw Tuin Hier, Het Werk v/de Akker. Het verschijnt vanaf februari, 11 maal per jaar.

Als u een tof artikel hebt geschreven of een mooie tekening hebt gemaakt, dan mogen jullie deze altijd doormailen, om in “de tuin” te plaatsen. Sturen naar willy.verplancken1@telenet.be

De beste promotie voor onze vereniging, is de promotie die onze leden persoonlijk voor haar maken. Ieder jaar brengen onze leden regelmatig nieuwe leden bij. Een goed woord, een getuigenis van u, is het belangrijkste. Het bewijs van een goede werking. Vraag het aan uw vrienden om lid te worden. Alvast bedankt!

Familiale berichten

Op 20/06/2018 overleed Elisabeth De Zaeytijd, de moeder van bestuursleden Pascal Eykerman en Marciane Vanhoecke. Via deze weg wensen we hen veel sterkte

Sfeerfoto bezoek Tomatomasters

Verslag bezoek Tomatomasters 05 april 2018.

Om 13:30 verzamelden we met een 20-tal personen aan het gemeentehuis van Kluisbergen om gezamenlijk richting Kruishoutem te vertrekken voor een bezoek aan Tomatomasters.

Een beetje geschiedenis : Al sinds 1966 kweekt de familie Vlaemynck tomaten en salade. In 1981 beslisten de zonen om in het bedrijf te stappen om hun vader te helpen voor de uitbreiding en modernisering van het bedrijf. Daarna werd beslist om enkel nog tomaten te kweken op hydrocultuur met het oog voor milieu en maximalisering van de productie . Rond het jaar 2000 had men 3ha serres. In 2008 beschikte de firma over zijn eigen WKK groep om warmte en CO2 te leveren voor de serres en tevens produceert deze ook elektriciteit voor 3000 gezinnen. CO2 speelt een zeer belangrijke rol voor de groei en ontwikkeling van de tomaten.

In 2011 koopt de familie Vlaemynck 32 ha tuinbouw zone in Deinze. Daar werden 8ha serres geplaatst met 2WKK groepen voor warmte en CO2 voor de tomaten en tevens om elektriciteit te leveren op het net voor 15000 gezinnen voor een gans jaar.

Dit was een beetje voorgeschiedenis en dan werd er overgegaan tot het bezoek van de serres en de waterinstallatie. Er worden 3 soorten tomaten gekweekt (Francia Elite, San Marzano, Intense) , 2 op isolatieblokken met rockwool en 1 soort op een mengeling van veengrond, dit om zoveel mogelijk de smaak van de grond gekweekte tomaten te benaderen.

In totaal staan er ongeveer 350.000 dubbel geënte tomatenplanten. Deze worden geplant vanaf half januari en er wordt geoogst tot half december. Op het eind heeft de 10 meter lange plant ongeveer 35 trossen tomaten geleverd van elk 5 of 6 tomaten afhankelijk van de soort.

60% van de productie wordt geleverd aan Carrefour.

De firma stelt 35 mensen tewerk, in volle productie vanaf half april wordt dit verdubbeld . Iedere werknemer wordt verantwoordelijk gesteld voor een deel van de serre, werkzaamheden zoals luizen, zakken van de plant, verwijderen van de bladeren, oogsten enz.... behoren tot zijn taken. De waterhuishouding van de planten loopt volledig automatisch. Continu wordt de grond en rockwool gecontroleerd op allerlei samenstelling voor bijsturing van meststoffen , kalium, fosfor, potas enz. . Wist je dat één tomatenplant in volle productie tot 3 liter water nodig heeft per dag.

Het water is afkomstig van de grote wateropvang putten die men heeft gemaakt om alle regenwater van de serres op te vangen. Er is zelfs een samenwerking met een viskwekerij in de buurt om de meststoffen van de vijver te gebruiken om tomaten te kweken. Tomatomasters levert warmte en elektriciteit en in ruil krijgen zij het water van de vissen vol nutriënten, zo kunnen zij meststoffen besparen (uniek in Europa).

Er liggen nu al terug uitbreidingsplannen op tafel voor 5ha serres zonder bijverlichting (zoals nu) en 3ha serres met bijkomende nachtverlichting om de productie tijdens de winter te kunnen garanderen.

Tot slot werden we nog getraakteerd met een video van de geschiedenis van het familiebedrijf, en natuurlijk mocht een proevertje van zelf gekweekte aperitief tomaatjes niet ontbreken. Deze aperitief tomaatjes en nog enkele soorten worden nog gekweekt op de oude site , dit voor levering op de versmarkt en enkele winkels.

Na de koffie waar nog wat bijgepraat werd hebben we dan onze weg verder gezet richting "De Zandvlooi". Deze uitstap werd afgesloten met een stevige boterham met hesp, kaas of paté met een consummatie. Rond 18u waren we terug in Kluisbergen.

Het was een gezellige en leerrijke uitstap, zeker de moeite waard.

Zaterdag 29 september 2018.

Prijsuitreiking siertuinen Kluisbergen "Oud Gemeentehuis" te Ruien. Organisatie dienst van toerisme Kluisbergen en Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen.

September- oktober

Samenstelling BD kalender 2019.

Zondag 30 september 2018.

Tentoonstelling Vanaf 14u op de 109ste "Geitenkeuring" " in Zulzeke.

Jogging Kluisbergen – Zulzeke 8-12km. Groepsstart om 10:00 uur.

Kom ons eens bezoeken op onze stand, je kan daar ook reeds je lidgeld 2019 vernieuwen.

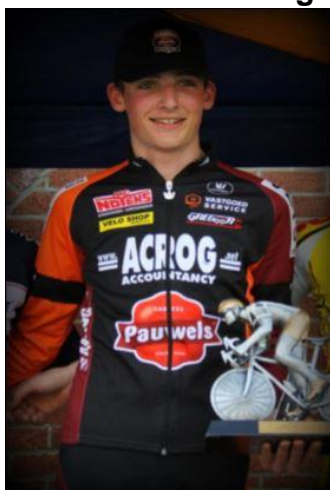
Dinsdag 02 oktober 2018.

Bestuursvergadering om 19:00 uur in De Panorama te Ruien.

Vorbereidingen voor 22ste Kaarting van 3 november 2018.

Zaterdag 20 oktober 2018

4de Eetfestijn Robin Orins – medewerking.

Zaterdag 20 oktober 2018
4e EETFESTIJN t.v.v. **ROBIN ORINS**

Warme beenhosp à volonté
of Koude visschotel

Deuren open vanaf 18u.

Eten vanaf 19u tot 22u.

Kinderen tot 12 jaar; 10 €

Volwassenen; 16€

Zaal BRUGZAVEL

Brugzavel 25b

9690 Kluisbergen

Kaarten te verkrijgen:

Kris: 0477 21 03 93

Sabrina: 0476 48 02 47

Vrijdag 3 november 2018.

20ste Kaarting voor conserven, Vanaf 15:30 uur in Oud Gemeentehuis Ruien.

Kluisbergen
 wat je zelf tuint is top

GOC Kluisbergen – Ruien
CONSERVEN
KAARTING
Vrijdag 2 november 2018
Vanaf 15 uur

t.v.v. Koninklijke Volkstuinen
Kluisbergen
INLEG : € 1.25

Zakelantoor **VERSCHUERE** bvba
 Grote Herreweg 125
 9690 Kluisbergen
 Tel. 055/38 85 74

ALLE VERZEKERINGEN
 BANK-SELGGINGEN

Hoe sla je genoeg regenwater op om je serre jaarrond te begieten?

Regenwater is het water bij uitstek om te gebruiken in de serre. In de zomer heb je meer water nodig dan in de winter. Hoe sla je het benodigde regenwater nu makkelijk en niet al te duur op zodat je het hele zomerseizoen toe komt met je regenwater om je planten te begieten?

Opslag in vaten

Opslag in vaten, tonnen en andere containers met een groot volume is een voor de hand liggende en goed werkende opslagmogelijkheid.

Een regenton van een paar honderd liter zoals die in of naast veel hobbyserres staat is een mooi begin. Het water uit de ton heb je bij de hand en je kan er snel een gieter mee vullen om wat droge planten bij te gieten.

Jaarrond je serre voorzien met zo'n kleine hoeveelheid water zal tegenvallen tenzij je serre maar pakweg 2 m² is en je regenton 250 liter. Het is aan te raden water ter beschikking te hebben uit andere opslagplaatsen zoals bijvoorbeeld een regenput van een huis of bijgebouw.

Hoeveel liter aan opslag voorzie je best voor je serre om jaarrond regenwater te kunnen gebruiken in je overdekt paleis? Als vuistregel kan je stellen dat 100 l opslag aan water per m² serre het minimum is dat je best voorziet in onze contreien. Meer opslagcapaciteit mag altijd. Minder is niet aan te raden.

Voor mijn eigen serre betekent dit 100 l/m² * 18 m² serre (netto oppervlak)= 1800 l opslag. Daar kom ik makkelijk aan door een waterput onder de woning en extra opslag in een paar grote vaten in de tuin.

100 l/m² lijkt op het eerste zicht veel. De grootte van de opslag (100 l/m²) houdt rekening met periodes van langdurige droogte waarbij de opslag niet aangevuld wordt. Met langdurig wordt bedoeld dat het twee à zes weken weinig tot niet regent. De grootste pieken in waterverbruik komen voor in het zomerhalfjaar van april tot en met augustus. Twee weken droog groeizaam weer in die periode kunnen je watervoorraad snel doen slinken.

Vanaf september worden de dagen korter en bevat de lucht vaak meer vocht waardoor minder gieten nodig is . Dat betekent niet dat we de rest van het jaar niet gaan gieten in de serre. Integendeel. Het komt er op neer om in de periode waarin water overvloedig aanwezig is het te gaan wegstoppen in de beste opslag die er is: de bodem van je serre.

Opslag in de bodem

Sla water niet alleen op in kuipen of putten. Gebruik ook je bodem als waterbuffer. Het is de beste watertank die je kan bedenken, direct tot je beschikking zonder dat je bijkomende infrastructuur hoeft te gaan aanleggen. Opslag in de bodem komt bovendien de bodemkwaliteit ten goede.

Al te vaak worden serre-bodems te droog gehouden, zeker in de wintermaanden. In die maanden heb je net genoeg water voorhanden om te gaan wegstoppen, bufferen, in de bodem voor de zomermaanden. Er zijn verschillende manieren om dat winterse regenwater te gaan wegstoppen.

Houdt je bodem vochtig; winter en zomer

Een eerste stap is je bodem constant vochtig houden, ook al is die niet beteelt en ingestrooid met bijvoorbeeld mulch. Zorg er dan voor dat je regelmatig voldoende water geeft zodat het bodemleven zijn werk kan blijven doen. Als de bodem te droog is groeien er weliswaar geen "onkruiden" op maar zal het bodemleven ook zijn werk niet meer kunnen doen met alle gevolgen van dien.

Heel wat problemen met groei in serres hebben te maken met een bodem die chronisch, over een heel groeiseizoen, veel te weinig water krijgt en dan in een korte tijdspanne op een agressieve manier ineens veel te veel water krijgt. Om de bodemvochtigheid zo constant mogelijk te houden giet ik in de winter net als in de zomermaanden in perioden. Daarbij bedoel ik om niet iedere dag of om de paar dagen met één gieter van 10 liter een hele serre na te lopen. In mijn geval zou ik dan 10 liter/18 m² gegeven hebben wat gelijk is aan een dikke halve liter per vierkante meter. Dat is een gietbeurt van niks, een halve liter. Daarmee bevochtig je misschien de bovenste twee millimeter van de bodem. Veel te weinig dus. Neen in plaats daarvan giet ik in één keer 10 gieters uit verspreid over het hele oppervlak van de serre. Dat komt neer op meer dan 5 liter per vierkante meter oftewel het equivalent van een goede regenbui. Ik geef die hoeveelheid water, 5 l/m², niet op een half uur tijd. Ik begin met drie gieters verspreid over de serre, na een uur nog eens drie en dan een uur later nog eens drie of vier. Ik laat tijd tussen het uitgieten van de verschillende gieters omdat op die manier er nergens water blijft staan bij het gieten. Wie een beregeningsinstallatie heeft kan het anders aanpakken natuurlijk door bijvoorbeeld met een timer gespreid automatisch water te geven.

"Doorspoelen" maar wel op een trage manier

Een tweede stap om water in je bodem op te slaan is op een bepaald moment fiks water geven in de wintermaanden. Dit fiks water geven kan je op een paar manieren doen. Traag of snel.

De snelle manier staat ook wel bekend bij hobbyisten en professionele tuinders als "het doorspoelen van de serre." Het doel van dit doorspoelen is het verzilten van de bodem voorkomen. Serre teelten zoals bijvoorbeeld tomaat, courgette, komkommer worden vaak (te) rijkelijk bemest met organische of kunstmeststoffen waardoor de zouten zich ophopen in de bovenste bodemlaag. Door een grote hoeveelheid water te geven wordt gepoogd zowel de ophoping aan zouten maar ook de stoffen die de wortels uitgescheiden hebben tijdens het groeiseizoen (exudaten) te laten doorspoelen naar lager gelegen bodemlagen zodat ze verdwijnen uit de toplaag van de grond en de volgende teelt niet hinderen. Bij doorspoelen wordt er gesproken over hoeveelheden van circa 200 liter per vierkante meter die je in één keer of gespreid over een beurt of twee, drie toe dient. 200 liter water komt overeen met 200 mm oftewel 20 cm. Geef je zo'n hoeveelheden in een korte tijdspanne dan staat sowieso je serre een tijdje onder water.

Vandaar dat ik bij dit doorspoelen toch wel een kanttekening wil maken. Zelf ben ik niet zo'n voorstander van agressief doorspoelen waarbij je je serre met behulp van een beregeningsinstallatie of dompelpomp onder water zet. Onder water zetten van de grond is nooit goed voor het bodemleven en ook niet voor de teelten die in de winter in de serre staan. Want dat is nog zo 'n zaak. Als je intensief teelt staat er altijd wel iets in je serre en die teelten houden ook niet zo van excessieve watertoevoer waardoor ze een tijdje te nat staan met alle gevolgen van dien zoals rotten van slakroppen, afsterven van plantenwortels, etc...

Beter is het om op een tragere manier water te bufferen. Wij doen dit met sneeuw en ijs. Waar wij wonen sneeuwt het ieder jaar wel eens een dag of langer. Als het sneeuwt scheppen we de sneeuw van terras, betonpaadjes en stoep in de kruiwagen en voeren het af naar de serre. Of we rollen grote sneeuwballen buiten en bouwen er een sneeuwman mee in de serre. De sneeuw smelt netjes gespreid over meerdere dagen en het water heeft de kans traagjes de bodem in te sijpelen waar het opgeslagen wordt voor de zomermaanden. Sneeuw kan je op de meeste winterteelten gewoon opgooien. Winterpostelein bijvoorbeeld kan daar best goed tegen. Koppel het nuttige aan het aangename. Je huisgenoten motiveren om sneeuw op te scheppen en in de serre te gooien zal niet altijd makkelijk gaan. Een sneeuwman bouwen daar vindt je al sneller vrijwilligers voor.

Sneeuwt het niet maar vriest het wel dan kan je ook ijsklompen uit emmers, waterlopen of dergelijke meer halen en in de serre leggen want ook ijs smelt traag gespreid over meerdere dagen.

Een bijkomend voordeel van sneeuw of ijs gebruiken is dat je geen apparatuur zoals pompen en leidingen nodig hebt in tegenstelling tot wanneer je werkt met het doorspoelsysteem. Ook de benodigde wateropslag is trouwens niet min als je agressief wil doorspoelen. Wil je in één keer 200 l/m² water geven in een serre van 20 m² dan heb je een put van 4000 l water nodig.

Een andere manier om traagjes je bodem te bevochtigen in de wintermaanden is het dak van je serre tijdelijk verwijderen tijdens de regenrijke winterperiode. Het dak verwijderen is afhankelijk van je type serre een niet te onderschatten werkje en je verliest je serre-effect een tijdje. Voorts is deze werkwijze niet aan te raden voor ieder type serre. Bij een plastic constructie zoals een tunnelserre, kan je dit toepassen. Bij een glazen serre raad ik dit niet aan. Het glas in het dak zorgt mee voor de stijfheid van de constructie. Verwijder je het dakglas dan is de kans groot dat de serre zwaar beschadigt geraakt als er wind de kop op steekt. De kopgevels en aluminium dak profielen kunnen verwrongen raken en zijn dan rijp voor de schroothoop.

Bij sommige serres kan je heel makkelijk hetzelfde effect als het verwijderen van het dak bereiken met een pak minder werk.

Heb je bijvoorbeeld een rolserre dan ben je het makkelijkst van al af natuurlijk. Je rolt in het voorjaar gewoon de serre naar het volgende perceeltje dat in de winter door natuurlijke regen mooi bevochtigd werd. Hetzelfde principe kan je toepassen bij kleine plastic serretjes die je gewoon in hun geheel kan verplaatsen naar een nieuwe plek. Met twee à vier man optillen en gewoon verzetten. De serre verplaatsen kan best wat voordelen hebben. Niet alleen qua watervoorziening maar ook vruchtwisseling. Zeker als je zo goed als geen diversiteit in je serre hebt, ze ieder jaar gewoon vol staat met tomaat in de zomer en er verder niets in geteeld wordt in de overige seizoenen dan kan je op deze manier door je serre te verplaatsen heel wat voordeel behalen.

Compost inzetten als waterspons

Een derde manier om (meer) water in je serre-bodem te kunnen opslaan is compost gebruiken. Compost draagt op een paar manieren bij tot de wateropslagmogelijkheid van je bodem. Op lange termijn verhoogd het de organische stof in je bodem, humus zeg maar, waardoor meer water in de winter opgeslagen kan worden voor gebruik in de zomer. Op korte termijn kan je vochttoestand van de teellaag van je serre-bodem optimaliseren. De truc is om de compost die buiten opgeslagen ligt in de serre te voeren net voor je van start gaat met je teelt in het voorjaar. Vochtige compost is als een spons. Het slaat enorm veel water op wat je trouwens merkt aan het gewicht van de vochtige compost als die in je kruiwagen ligt.

Is wateropslag in de bodem veel werk?

Dat is net hoe je het bekijkt. Een sneeuwman maken en binnen rollen in de serre. Dat kan je toch amper als werk bestempelen? Werkethiek geleerd van Mary Poppins. Zorg dat een werkje een spel wordt en je kan het amper nog als werk beschouwen.

Er een gewoonte van maken werkt even sterk. Tweemaal daags loop in naar achter om mijn kippen te voederen. Dan passeer ik mijn serre, stap ik eens binnen en geef ik water als dat nodig is.

Het is aan jou om te beslissen hoe jij het aanpakt om jaarrond water te geven. Met een gieter of een beregeningsinstallatie, door het te bestempelen als werk of het in spelvorm te gieten. Voor de planten blijft dat

hetzelfde zolang ze maar genoeg water krijgen zijn ze tevreden met lekkere groenten en fruit als beloning voor jouw inzet en aandacht.

